

ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
ЮРИДИЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
Кафедри цивільного права та процесу

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ

Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)
Галузь знань	Право
Спеціальність	081 Право
Предметна спеціальність (Спеціалізація) (за наявності)	
Освітня програма	Право
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	українська

Робоча програма навчальної дисципліни «Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ» для здобувачів вищої освіти галузі знань **08 Право** спеціальності **081 «Право»** освітньої програми **Право**.

Розробники: Булеца С.Б., професорка, д.ю.н., завідувачка кафедри, Заборовський В.В., професор, д.ю.н., професор кафедри, Фазиком В.Г., доцент, к.ю.н., професор кафедри, Шимон С.І., професорка, д.ю.н., професорка кафедри.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри
Цивільного права та процесу

протокол № 11 від « 17 » червня 2024р.

Завідувач кафедри _____ Булеца Сібілла

Схвалено науково-методичною комісією юридичного факультету

протокол № 8 від « 19 » червня 2024 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Черевко П.П.

©Булеца С.Б. , 2024р.

© ДВНЗ «Ужгородський національний університет», 2024р.

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	1-й	1-й
Кількість модулів – 2	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: I-ий семестр: аудиторних – 2,1 самостійної роботи студента – 2	2-й	1-й
	Лекції:	
	20	6
	Практичні (семінарські):	
	16	4
Вид підсумкового контролю: залік	Лабораторні:	
Форма підсумкового контролю: За результатами поточної роботи/ письмовий залік	Самостійна робота:	
	54	80

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «**Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ**» є опанування здобувачами освіти спеціальних теоретичних і практичних знань про природу і сутність правових засобів, а також процедур, які спрямовані на забезпечення ефективного судового захисту прав, свобод та інтересів учасників цивільного процесу у справах різних категорій. Зміст навчальної дисципліни за темами дозволяє глибоко й всебічно розкрити питання про цивільну юрисдикцію окремих категорій цивільних справ, нормативне закріплення прав та обов'язків учасників судового процесу і практику їх реалізації, специфіку доказування та забезпечення доказів тощо. Навчальна дисципліна «Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ» передбачає також оволодіння здобувачами вищої освіти навичками тлумачення цивільно-процесуальних норм та їх застосування при вирішенні відповідних практичних задач щодо певних категорій цивільних справ, що сприяє їх підготовці до практичної діяльності як висококваліфікованих фахівців-правознавців.

Відповідно до освітньої програми вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність: здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері права.

Загальні компетентності:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу (ЗК-1);
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел (ЗК-3);
- здатність до адаптації та дії в новій ситуації (ЗК-4);
- здатність спілкуватися іноземною мовою у професійній сфері як усно, так і письмово (ЗК-5);
- здатність приймати обґрунтовані рішення (ЗК-7);
- здатність спілкуватися з представниками інших професійних груп різного рівня (з експертами з інших галузей знань/видів економічної діяльності) (ЗК-8).

Спеціальні компетентності:

- здатність застосовувати принципи верховенства права для розв'язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності (СК-1);
- здатність використовувати сучасні правові доктрини та принципи у правотворчості та в процесі застосування інститутів публічного і приватного права, а також кримінальної юстиції (СК-5);
- здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію (СК-6);
- здатність застосовувати знання та розуміння основних засад (принципів) та процедур судочинства в Україні (СК-7);
- здатність застосовувати медіацію та інші правові інструменти альтернативного позасудового розгляду та вирішення правових спорів (СК-8);
- здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення норм права, а також розуміння особливостей практики їх застосування (СК-10);
- здатність критично оцінювати ефективність представництва і захисту прав, свобод та інтересів клієнтів (СК-11);
- здатність розвивати та утверджувати етичні стандарти правничої діяльності, стандарти професійної незалежності та відповідальності правника. (СК-12).

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Навчальна дисципліна «**Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ**» вивчається на першому році навчання другого (магістерського) освітнього рівня і, відповідно, до структурно-логічної схеми освітньої програми «Право» опанування дисципліни не потребує попереднього вивчення освітніх компонентів у межах зазначеної освітньої програми

4. ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «**Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ**», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (РН):

Програмні результати навчання	Шифр РН
Оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання	РН 1
Співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами.	РН 2
Проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження	РН 3
Здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки	РН 4
Обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи	РН 6
Дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання	РН 7
Оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності	РН 8
Генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг	РН 9
Аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права	РН 10
Використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції	РН 11
Аналізувати та оцінювати практику застосування окремих правових інститутів	РН 13
Обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.	РН 14
Мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування.	РН 15
Брати продуктивну участь у розробці проєктів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини	РН 16
Інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності.	РН 17

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр РН
<p>У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач освіти повинен:</p> <p>знати:</p> <ul style="list-style-type: none"> - оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання - співвідносити сучасну систему цивілізаційних цінностей з правовими цінностями, принципами та професійними етичними стандартами; - проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження; -здійснювати презентацію свого дослідження з правової теми, застосовуючи першоджерела та прийоми правової інтерпретації складних комплексних проблем, що постають з цього дослідження, аргументувати висновки; - обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи; - дискутувати зі складних правових проблем, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання; - оцінювати достовірність інформації та надійність джерел, ефективно опрацьовувати та використовувати інформацію для проведення наукових досліджень та практичної діяльності; <p>вміти:</p> <ul style="list-style-type: none"> - аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права; - використовувати передові знання і методики у процесі правотворення та правозастосування інститутів публічного та приватного права і кримінальної юстиції; - обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування; - мати практичні навички розв'язання проблем, пов'язаних з реалізацією процесуальних функцій суб'єктів правозастосування; - брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини; - інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у різних сферах професійної діяльності. 	<p>РН 1</p> <p>РН 2</p> <p>РН 3</p> <p>РН 4</p> <p>РН 6</p> <p>РН 7</p> <p>РН 8</p> <p>РН 9</p> <p>РН 10</p> <p>РН 11</p> <p>РН 13</p> <p>РН 14</p> <p>РН 15</p> <p>РН 16</p> <p>РН17</p>

5. ЗАСОБИ ДІАГНОСТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є: виступи на семінарських заняттях; виконання індивідуальних і групових теоретичних і прикладних завдань під час аудиторних занять та в процесі самостійної роботи; виконання тестових завдань, а також модульних контрольних робіт; залік.

Методи навчання: пошуковий метод; пояснювально-ілюстративний метод; метод мозкового штурму; метод проблемного викладу; дослідницький метод; робота в малих групах; імітаційні ігри тощо. Самостійна робота, зокрема, включає: вивчення теоретичних аспектів, що стосуються навчальної дисципліни «Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ» на основі лекційного матеріалу та ознайомлення зі спеціальною літературою; поглиблене вивчення окремих питань (дослідження наукової літератури на задану тему та пошук додаткової інформації, зокрема практичного характеру); підготовку до семінарських занять; узагальнення вивченого матеріалу перед заліком тощо.

Аудиторна та самостійна робота студента забезпечується всіма необхідними навчально-методичними засобами задля належного вивчення навчальної дисципліни чи окремої її теми, а саме: підручниками, навчальними та навчально-методичними посібниками, методичними рекомендаціями, конспектами лекцій, науковою літературою тощо. Вивчення дисципліни включає в собі й дистанційну організацію навчання, зокрема, за допомогою платформ Moodle, Google (Google Meet, Classroom) тощо.

Система оцінювання результатів навчання студентів враховує види занять, які згідно з програмою навчальної дисципліни передбачають лекційні та семінарські заняття, а також виконання самостійної роботи. Оцінювання результатів навчання здійснюється за накопичувальною 100-бальною системою, яке включає:

- поточний контроль, що здійснюється протягом навчання студента під час проведення лекційних та семінарських занять й оцінюється сумою набраних балів (мінімальна кількість балів, що дозволяє студенту скласти залік – 35 балів);
- модульний контроль, що проводиться після вивчення матеріалу відповідної частини дисципліни – змістового модуля, з урахуванням результатів поточного контролю;
- підсумковий контроль, що проводиться у формі заліку, відповідно до графіку навчального процесу.

Форми контролю та критерії оцінювання

Форма *підсумкового* семестрового контролю: II семестр – залік.

Поточний контроль з навчальної дисципліни «Особливості розгляду окремих категорій цивільних справ» проводиться в таких формах: активна участь в семінарських заняттях (зокрема, участь у дискусії, презентації результатів дослідження тощо), написання есе, реферативних робіт, тестування тощо.

Методи поточного контролю: усний та письмовий.

Форма *модульного* контролю: письмова – написання модульної контрольної роботи, включаючи описові та практичні завдання, а також тести.

Критерії оцінювання самостійної роботи студентів: рівень знань; володіння понятійно-категорійним апаратом; вміння узагальнювати набуті знання за окремими темами та вміння робити обґрунтовані висновки, наявність навичок і прийомів виконання практичних завдань тощо.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5...	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота					Модульна контрольна робота	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	50	100
10	10	10	10	10		

T1, T2 ... – теми

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Практичні (семінарські) заняття	5	50	5	50
Комп'ютерне тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять		Під час семінарських занять
Письмове тестування при тематичному оцінюванні		Під час семінарських занять		Під час семінарських занять
Модульна контрольна робота		50		50
Разом		100		100

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

Модульна контрольна робота проводиться у формі тестування або у формі написання письмової роботи за визначеними завданнями, у структурі кожного з яких п'ять питань теоретичного та/або практичного характеру. Відповідь на кожне питання оцінюється в межах 10 балів; максимальна кількість балів за одну модульну контрольну роботу становить 50 балів.

Відповіді на питання у письмовій модульній контрольній роботі оцінюються за критеріями, наведеними у таблиці, яка слідує нижче.

Критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю

Семестровий (курсний) контроль проводиться у формі заліку в обсязі навчального матеріалу, що визначений цією робочою програмою, і в терміни, встановлені навчальним планом. Залік виставляється на підставі поточного контролю результатів роботи на практичних, семінарських заняттях як середньоарифметичне від кількості балів за перший та другий модулі,

за умови, якщо воно становить не менше 60 балів. З метою підвищення рейтингової оцінки здобувач вищої освіти, за бажанням, може скласти залік з дисципліни під час сесії, результат якого визнається остаточним

Здобувачі освіти, яких не влаштовує позитивна оцінка, виставлена викладачем за результатами модульних контролів, а також ті, хто отримав оцінку в межах від 35 до 59 балів, мають право скласти залік у формі окремої письмової роботи за заліковим завданням.

Якщо студент за результатами поточної роботи не набрав 35 балів він не допускається до підсумкової атестації, якщо в установлені графіком освітнього процесу терміни він не підтвердив опанування на мінімальному рівні очікуваних результатів навчання, оцінювання яких, згідно із робочою програмою навчальної дисципліни, має відбутися впродовж семестру.

Здобувачі освіти, підсумкова модульна оцінка яких становить від 35 до 59 балів або, які за результатами модульних контролів не допущені до їх складання, не з'явилися на залік без поважних причин, вважаються такими, що одержали незадовільну оцінку.

Кількість балів	Критерії оцінювання відповіді на питання у письмових роботах (модульна контрольна робота; залікова робота)
10-9	Відповідь є <i>правильною</i> за змістом та демонструє: вільне володіння навчальним матеріалом, знання й розуміння міждисциплінарних зв'язків; високий рівень розуміння основних ідей законодавства, змісту відповідних понять і категорій; знання змісту правових норм, здатність їх правильно тлумачити в системі права та застосовувати для вирішення практичних завдань; здатність здійснювати порівняльний аналіз різних теорій, концепцій за предметом питання, робити логічні висновки й узагальнення; здатність висловлювати та аргументувати власну думку щодо професійних питань; уміння вирішувати типові та нетипові (підвищеної складності) завдання. Відповідь викладена послідовно, граматично правильно, є вичерпною за змістом.
8-7	Відповідь <i>в цілому є правильною</i> та демонструє: достатнє володіння навчальним матеріалом; знання і розуміння змісту відповідних понять, норм права, здатність їх правильно тлумачити та застосовувати для вирішення практичних завдань; знання змісту основних теорій, концепцій за предметом питання, здатність робити логічні висновки, формулювати й аргументувати власну позицію; уміння вирішувати типові та нетипові завдання. Відповідь містить всі необхідні елементи, але не є вичерпною за змістом. У відповіді зустрічаються незначні неточності (прогалини), які не впливають на її зміст. Відповідь викладена послідовно, граматично правильно.
6-5	Відповідь <i>в цілому є достатньою</i> та демонструє: задовільний рівень знання навчального матеріалу, розуміння змісту відповідних понять і категорій, змісту правових норм, вміння їх трактувати; уміння самостійно вирішувати типові теоретичні та практичні завдання; задовільне уміння аргументувати власну позицію. При цьому у відповіді наявні певні помилки та прогалини, є неповною, недостатньо аргументованою.
4-3	Відповідь <i>є задовільною</i> та демонструє: посередній рівень знання навчального матеріалу; недостатнє розуміння змісту правових понять, категорій, норм; посереднє вміння вирішувати типові теоретичні та практичні завдання. Відповідь містить істотні помилки і прогалини, є неповною, непослідовною, не містить аргументації.
2-1	Відповідь <i>є недостатньою</i> та демонструє: низький і фрагментарний рівень знань навчального матеріалу; нерозуміння змісту правових понять, категорій, правових норм; невміння вирішувати найпростіші теоретичні та практичні завдання. Відповідь є безсистемною містить істотні змістовні та граматичні помилки.
0	Відповідь <i>є неправильною</i> , демонструє: відсутність знань навчального матеріалу; нездатність вирішувати найпростіші теоретичні та практичні завдання. Або відповідь відсутня, або за змістом не відповідає поставленим питанням.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 - 100	A	відмінно	Зараховано
82 - 89	B	Добре	
74 - 81	C		
64 - 73	D	Задовільно	
60 - 63	E		
35 - 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0 - 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

До модульної контрольної роботи допускаються всі студенти, а до підсумкового семестрового контролю з навчальної дисципліни – студенти, які отримали не менше 35 балів (враховуються як результати модульної контрольної роботи та поточного контролю під час семінарської та самостійної роботи студента).

До підсумкового (семестрового) контролю з навчальної дисципліни не допускаються студенти, підсумкова модульна оцінка яких становить менше 35 балів. Здобувач освіти, який за результатами модульних контролів отримав оцінку «F» (менше 34 балів), повинен до проведення підсумкового (семестрового) контролю покращити цю оцінку. Без такого покращання він до підсумкового (семестрового) контролю не допускається.

6. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

6.1. Зміст навчальної дисципліни

Модуль 1

Тема 1. Процесуальні особливості розгляду окремих категорій цивільних справ

Загальний класифікатор. спеціалізацій суддів та категорій справ в Україні. Практичне значення визначення процесуальних особливостей розгляду окремих категорій цивільних справ. Особливості матеріальних правовідносин та розгляд цивільних справ. Співвідношення загальних і спеціальних процесуальних норм. Формула визначення процесуальних особливостей розгляду та вирішення окремих категорій цивільних справ. Специфіка окремих інститутів цивільного процесуального права. Нетипові джерела цивільного процесуального права.

Тема 2. Особливості розгляду судами справ, які виникають із договірних правовідносин

Особливості цивільних справ, які виникають із договірних правовідносин. Особливості розгляду справ про визнання правочину недійсним. Особливості розгляду справ про визнання договору недійсним. Специфіка розгляду справ, які випливають із договору найму (оренди). Особливості судових справ, які випливають із кредитного договору

Тема 3. Розгляд судами справ, що пов'язані з правом власності.

Загальна характеристика цивільних справ, які пов'язані з правом власності. Особливості справ про визнання права власності. Розгляд справ про виключення майна з під арешту (опису). Особливості ввіндикаційного позову. Специфіка справ про витребування майна із чужого незаконного володіння. Особливості негативного позову.

Тема 4. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із заподіяння шкоди.

Види цивільних справ, які виникають із заподіяння шкоди, та їх характеристика. Особливості розгляду справ про відшкодування моральної шкоди. Специфіка судових справ про відшкодування шкоди, завданої джерелом підвищеної небезпеки. Особливості справ про відшкодування шкоди, завданої внаслідок недоліків товарів, робіт, послуг. Особливості відшкодування шкоди, завданої фізичній особі, яка потерпіла від злочину. Специфіка справ про відшкодування шкоди, завданої органом державної влади. Правила розгляду справ про відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу дізнання, попереднього (досудового) слідства, прокуратури або суду.

Тема 5. Особливості розгляду судами справ щодо захисту честі, гідності й ділової репутації

Право особи на захист честі, гідності й ділової репутації. Склад осіб, які беруть участь у справі про захист честі, гідності й ділової репутації. Умови виникнення права на захист честі, гідності ділової репутації. Особливості судового доказування у справах про захист честі, гідності й ділової репутації. Способи захисту права на повагу до честі й гідності, недоторканність ділової репутації. Спростування недостовірної інформації. Презумпція недостовірності негативної інформації про особу. Особливості відшкодування моральної шкоди. Правила обчислення розміру компенсації за моральну шкоду.

Модуль 2

Тема 6. Особливості судових справ, що виникають із сімейних правовідносин

Види та особливості справ, які виникають із сімейних правовідносин. Розгляд справ про розірвання шлюбу. Специфіка судових справ про визнання шлюбу недійсним. Розгляд справ про поділ майна подружжя визначення або про правового режиму майна подружжя. Специфіка судових справ про стягнення аліментів. Особливості розгляду справ про встановлення батьківства (материнства), оспорювання батьківства (материнства). Специфіка розгляду судових спорів щодо виховання дітей.

Тема 7. Особливості розгляду судами справ щодо спадкування

Судові справи про успадкування: види, особливості, суб'єкти. Специфіка розгляду справ про право на спадщину. Розгляд справ про встановлення додаткового строку для прийняття спадщини. Розгляд справ про поділ спадкового майна в натурі. Особливості судових справ про визнання заповіту недійсним. Специфіка судових справ про вимоги щодо боргів спадкодавця.

Тема 8. Процесуальні особливості розгляду судами окремих категорій трудових спорів

Спори, які виникають із трудових правовідносин: поняття, види, суб'єкти. Специфіка судових справ про визнання дисциплінарних стягнень необґрунтованими. Особливості судових справ про поновлення на роботі. Судові справи про стягнення заробітної плати за час вимушеного прогулу. Специфіка судових справ про стягнення з працівника за матеріальну шкоду, завдану організації. Розгляд справ про відшкодування шкоди, завданої працівнику ушкодженням здоров'я, пов'язаним з виконанням ним трудових обов'язків

Тема 9. Розгляд справ у порядку наказного провадження

Процесуальні особливості справ наказного провадження. Розгляд справ у порядку наказного провадження. Судовий наказ як особлива форма судового рішення: поняття, особливості. Процесуальні строки у наказному провадженні.

Справи про встановлення факту продажу товару неналежної якості, ухвалене на користь невизначеного кола споживачів. Справи про повернення вартості товару неналежної якості на основі рішення суду, яке набуло законної сили. Справи про стягнення нарахованої, але не виплаченої працівникові заробітної плати. Особливості справ про компенсацію витрат на проведення розшуку відповідача, боржника. Присудження аліментів на дитину, якщо ця вимога не пов'язана із встановленням чи оспорюванням батьківства (материнства).

Тема 10. Розгляд справ у порядку окремого провадження

Поняття окремого провадження та його характерні риси. Види справ окремого провадження. Судові справи про визнання фізичної особи безвісно відсутньою; оголошення фізичної особи померлою. Розгляд судом справ про обмеження цивільної дієздатності фізичної особи та визнання фізичної особи недієздатною. Особливості судових справ про надання неповнолітній особі повної цивільної дієздатності. Специфіка судових справ про усиновлення.

Встановлення в окремому провадженні фактів, що мають юридичне значення. Специфіка розгляду судових справ про: надання права на шлюб; надання особі психіатричної допомоги у примусовому порядку; примусову госпіталізацію до протитуберкульозного закладу; встановлення прав на втрачені цінні папери на пред'явника та векселі; про передачу безхазяйної нерухомої речі у комунальну власність; про визнання спадщини відумерлою; про розкриття банками інформації, яка містить банківську таємницю про фізичних та юридичних осіб; про видачу і продовження обмежувального припису.

6.2. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 90					
	Форма навчання: денна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семінарські)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
2-й семестр						
Модуль 1						
Тема 1. Процесуальні особливості розгляду окремих категорій цивільних справ	2	1				5
Тема 2. Особливості розгляду судами справ, які виникають із договірних правовідносин.	2	1				5
Тема 3. Розгляд судами справ, що пов'язані з правом власності	2	2				6
Тема 4. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із заподіяння шкоди	1	2				6
Тема 5. Особливості розгляду судами справ щодо захисту честі, гідності й ділової репутації.	1	2				6
Модульна контрольна робота	2					
Разом за модуль	10	8				28
Модуль 2						
Тема 6. Особливості судових справ, які виникають із сімейних правовідносин	2	2				5
Тема 7. Особливості розгляду судами справ щодо спадкування	2	2				5
Тема 8. Процесуальні особливості розгляду судами окремих категорій трудових спорів	2	2				5
Тема 9. Розгляд справ у порядку наказного провадження	1	1				5
Тема 10. Розгляд справ у порядку окремого провадження	1	1				6
Модульна контрольна робота	2					
Разом за модуль	10	8				26
Усього годин	90	20	16			54

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин 90					
	Форма навчання: заочна					
	Усього	у тому числі				
		лекції	практичні (семіна)	лабораторні	індивідуальна робота	самостійна робота
Тема 1. Процесуальні особливості розгляду окремих категорій цивільних справ	1				8	
Тема 2. Особливості розгляду судами справ, які виникають із договірних правовідносин.	1				8	
Тема 3. Розгляд судами справ, що пов'язані з правом власності	1				8	
Тема 4. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із заподіяння шкоди	1				8	
Тема 5. Особливості розгляду судами справ щодо захисту честі, гідності й ділової репутації.	1				8	
Тема 6. Особливості судових справ, які виникають із сімейних правовідносин	1				8	
Тема 7. Особливості розгляду судами справ щодо спадкування		1			8	
Тема 8. Процесуальні особливості розгляду судами окремих категорій трудових спорів		1			8	
Тема 9. Розгляд справ у порядку наказного провадження		1			8	
Тема 10. Розгляд справ у порядку окремого провадження		1			8	
Усього годин	90	6	4		80	

6.3. Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна	заочна
1.	Тема 1. Процесуальні особливості розгляду окремих категорій цивільних справ	1	
2.	Тема 2. Особливості розгляду судами справ, які виникають із договірних правовідносин.	1	
3.	Тема 3. Розгляд судами справ, що пов'язані з правом власності	2	
4.	Тема 4. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із заподіяння шкоди	2	
5.	Тема 5. Особливості розгляду судами справ щодо захисту честі, гідності й ділової репутації.	2	
6.	Тема 6. Особливості судових справ, які виникають із сімейних правовідносин	2	
7.	Тема 7. Особливості розгляду судами справ щодо спадкування	2	1
8.	Тема 8. Процесуальні особливості розгляду судами окремих категорій трудових спорів	2	1
9.	Тема 9. Розгляд справ у порядку наказного провадження	1	1
10.	Тема 10. Розгляд справ у порядку окремого провадження	1	1
	Разом	16	4

6.4. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість Годин	
		денна	Заочна
1.	Тема 1. Процесуальні особливості розгляду окремих категорій цивільних справ	5	8
2.	Тема 2. Особливості розгляду судами справ, які виникають із договірних правовідносин.	5	8
3.	Тема 3. Розгляд судами справ, що пов'язані з правом власності	6	8
4.	Тема 4. Процесуальні особливості розгляду справ, що виникають із заподіяння шкоди	6	8
5.	Тема 5. Особливості розгляду судами справ щодо захисту честі, гідності й ділової репутації.	6	8
6.	Тема 6. Особливості судових справ, які виникають із сімейних правовідносин	5	8
7.	Тема 7. Особливості розгляду судами справ щодо спадкування	5	8
8.	Тема 8. Процесуальні особливості розгляду судами окремих категорій трудових спорів	5	8
9.	Тема 9. Розгляд справ у порядку наказного провадження	5	8
10.	Тема 10. Розгляд справ у порядку окремого провадження	6	8
Разом		54	80

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

Нормативно-правові акти

1. Цивільний процесуальний кодекс України від 18 березня 2004 р. в редакції Закону України від 3 жовтня 2017 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1618-15#Text>
2. Кодекс законів про працю України від 10 грудня 1971 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/322-08>
3. Сімейний кодекс України від 10 січня 2002 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2947-14>.
4. Цивільний кодекс України від 16 січня 2003 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/435-15#Text>
5. Про судоустрій і статус суддів: Закон України від 2 червня 2016 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1402-19#Text>
6. Про виконання рішень та застосування практики Європейського суду з прав людини: Закон України від 23 лютого 2006 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3477-15#Text>
7. Про затвердження Положення про застосування Закону України «Про порядок відшкодування шкоди, завданої громадянину незаконними діями органів дізнання, досудового слідства, прокуратури і суду»: наказ Міністерства юстиції України, Генеральної прокуратури України, міністерства фінансів України № від 6/5/3/41 від 4 березня 1996 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0106-96#Text>

Судова практика

8. Про практику застосування судами законодавства при вирішенні спорів, що виникають із кредитних правовідносин: постанова Пленуму Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 5 від 30 березня 2012 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005740-12#Text>
9. Про практику застосування судами земельного законодавства при розгляді цивільних справ: постанова Пленуму Верховного Суду України № 7 від 16 квітня 2004 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/va007700-04#Text>
10. Про практику розгляду судами трудових спорів: постанова Пленуму Верховного Суду України № 9 від 6 листопада 1992 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-92#Text>
11. Про практику розгляду судами цивільних справ за позовами про відшкодування шкоди: постанова Пленуму Верховного Суду України № від 27 березня 1992 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0006700-92#Text>
12. Про практику розгляду цивільних справ за позовами про захист прав споживачів : постанова Пленуму Верховного Суду України від 12 квітня 1996 р. № 5. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95#Text>
13. Про судову практику в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди: постанова Пленуму Верховного Суду України від 31 березня 1995 р. № 4. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0004700-95#Text>
14. Про судову практику в справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення: постанова Пленуму Верховного Суду України № 5 від 31 березня 1995 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005700-95#Text>
15. Про судову практику в справах про захист права власності та інших речових прав: постанова Пленуму Вищого Спеціалізованого Суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ № 5 від 7 лютого 2014 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0005740-14#Text>
16. Про судову практику розгляду цивільних справ про визнання правочинів недійсними: постанова Пленуму Верховного Суду України № 9 від 6 листопада 2009 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0009700-09#Text>
17. Про судову практику у справах про спадкування: Постанова Пленуму Верховного Суду України № 7 від 30 травня 2008 р. Законодавство України. Офіційний веб-сайт Верховної Ради України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/v0007700-08#Text>

Навчальна та наукова література

18. Васильєв С.В. Судовий розгляд окремих категорій цивільних справ: навчальний посібник. Х.: Белкар-книга, 2018. 440 с.
19. Васильєв С. В. Цивільне судочинство крізь призму судової практики. К.: Алерта, 2022. 304 с.
20. Васильєв С. В. Енциклопедія цивільного судочинства: основні інститути та теоретичні засади. К.: Алерта, 2021. 658 с.
21. Васильєв С. В. Звернення до суду: алгоритм процесуальних дій (цивільна юрисдикція). Практичний посібник. К.: Алерта, 2021. 474 с.
22. Васильєв С.В. Цивільний процес. Підручник. К.: Алерта, 2019. 506 с.
23. Виконавчий процес: теорія і практика. Концепції вчених з удосконалення законодавства про виконавче провадження. Монографія. / за заг. ред. докторки юридичних наук, професорки,

- заслуженої юристки України Фурси С.Я. Київ : Алерта 2023. 448 с.
24. Голубєва Н. Ю., Волкова Н. В., Притуляк В. М., Цал-Цалко Ю. Ю., Яніцька І. А. Розгляд окремих категорій цивільних справ у судах: навч.-метод. посіб. Одеса : Фенікс, 2023 108 с.
  25. Захист права власності. Правові позиції Верховного Суду: коментарі науковців. За ред. Професора І. В. Спасибо-Фатєєвої. Х.: Екус, 2020. 496 с.
  26. Ізарова І. О., Ханік-Посполітак Р. Ю, Цивільний процес України: Навч. посіб. для студ. юрид. спец. закладів вищої освіти. 3-тє вид., перероб. і доп. Київ: ВД «Дакор», 2019. 274 с.
  27. Науково-практичний коментар. Цивільний процесуальний кодекс України; за заг. ред. Н. Ю. Голубєвої; Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». К.: Юрінком Інтер, 2021. 838 с.
  28. Постанови Пленуму Верховного Суду в цивільному судочинстві. 7-ме вид., допов. і перероб. Упорядники: Вереша Р.В., Карпунцов В.В. Київ: Алерта, 2024. 488 с
  29. Цивільне процесуальне право України: навч. посіб; за ред. Н. Ю. Голубєвої. 3-тє вид., перероб. і допов. Одеса: Гельветика, 2021. 515 с
  30. Цивільний процес: підручник / За заг. ред. В.В. Заборовського, С.Б. Булеци, В.Г. Фазикоша, В.П. Феннича. Одеса: Видавничий дім «Гельветика», 2022. 932 с.
  31. Цивільне право України: Особлива частина: Підручник / За ред. В. Г. Фазикоша, С. Б. Булеци., В. В. Заборовського. К., 2018. 751 с.
  32. Чернега В. М. Актуальні проблеми цивільного права та процесу. К.: Ліра, 2024. 254 с.
  33. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар. К.: Юрінком інтер, 2021. 840 с.
  34. Ясинок Д. М. Судова правотворчість та її межі в цивільному судочинстві України: монографія. Київ: Алерта, 2024. 226 с
  35. Ясинюк М.М. Цивільний процесуальний кодекс України: науково-практичний коментар. К.: Алерта, 2024. 928 с.

Допоміжна література

1. Альтернативне вирішення спорів : підруч. / за заг. ред. Ю. Д. Притики. [Кол. авторів Притика Ю. Д., Ханік-Посполітак Р. Ю., Кравцов С. О. та ін.]. Київ: ВД«Дакор», 2021. 436 с.
2. Антонюк О. І. Юрисдикційний елемент права на доступ до суду у справах щодо захисту права власності. *Право України*. 2018. № 7. С. 177-197.
3. Антошкіна В. К. Особливості тлумачення конвенції про захист прав людини та основоположних свобод і застосування практики Європейського суду з прав людини при здійсненні судочинства в Україні. *Філософські та методологічні проблеми права*. 2019. № 2 (18). С. 116–123
4. Бабич М. І., Тарнавська М. І. Вибачення як спосіб захисту у справах про захист честі, гідності, ділової репутації: порівняння позицій Верховного Суду та Верховного Суду України. *Порівняльно – аналітичне право*. 2020. № 4. С. 154–160.
5. Балюк Т. М. Еволюція правового регулювання цивільного судочинства у справах про надання права на шлюб. *Kelm*. 2020. № 8(36). Vol. 1. С. 151–156
6. Балюк Т. М. Процесуальні передумови подання до суду заяви про надання права на шлюб. *Правова позиція* : науковий журнал. 2021. № 2. -С. 39-43.
7. Балюк Т. М. Цивільний процесуальний статус заявника у справах про надання права на шлюб. *Вісник Запорізького національного університету. Юридичні науки*. 2021. № 1. С. 18–23.
8. Балюк Т. М. Юридична природа окремого провадження у справах про надання права на шлюб. *Вісник Ужгородського національного університету. Серія Право*. 2021. № 64. С. 88–93.
9. Бисага Ю.М., Заборовський В.В. Деякі проблемні питання механізму страхування цивільно-правової відповідальності адвокатів в Україні. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2017. Вип. 44. Т. 2. С. 136-140.
10. Богомолова, В. С. Проблемні аспекти відшкодування моральної шкоди в договірних зобов'язаннях. *Сучасна цивілістика в умовах євроінтеграції* : матеріали 14-ої Міжнар. наук.-практ. конф. (Одеса, 11-12 квіт. 2019 р.). - С. 17-20

11. Боева, О. С. Недоліки Цивільного процесуального кодексу України в аспекті судового захисту трудових прав. *Судова апеляція*. 2018. № 1. С. 49-56.
12. Бойків І. Особливості визначення судом виду провадження для розгляду справ про встановлення факту проживання. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 2. С. 5-9.
13. Боровська І. А.. Окремі аспекти розгляду і вирішення трудових спорів у позовному провадженні цивільного судочинства. *Юридична наука*. 2020. № 3(105). С.447–455.
14. Бортник О. Ю. Предмет доказування у справах про визнання права власності на безхазяйне нерухоме майно. *Університетські наукові записки*. 2018. № 2. С. 81-94
15. Буханевич О. Умови виникнення зобов'язань із відшкодування моральної шкоди. *Університетські наукові записки. Право. Економіка. Управління*. 2019. Вип. 3 (71). С. 80-90
16. Васильків В. Забезпечення позову у справах про захист честі, гідності та ділової репутації фізичної особи. *ЛОГОС. ОНЛАЙН*. 2020. <https://doi.org/10.36074/2663-4139.10.08>
17. Гаєвий В. В. Форми, способи та засоби захисту права на відшкодування моральної шкоди, завданої у трудових відносинах. *Соціальне право*. 2019. № 3. С. 99-102.
18. Гичка К. Особливості судового розгляду справ про встановлення факту батьківства та материнства (на матеріалах судової практики). *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 10. С. 15-20.
19. Гнатів О. М., Манвелішвілі І.К. Процесуальні особливості розгляду цивільних справ з відшкодування шкоди, завданої незаконними рішеннями, діями чи бездіяльністю органу, що здійснює оперативно-розшукову діяльність, досудове розслідування, прокуратури або суду. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. Вип. 3. С. 125-130.
20. Гнатів, О. Особливості наказного провадження за цивільним процесуальним кодексом України. *Проблеми державотворення і захисту прав людини в Україні* : матеріали ХХVІІ звіт. наук.-практ. конф., 5-6 лют. 2021 р. : у 2-х ч. Львів : Львів. нац. ун-т ім. Івана Франка, 2021. Ч. 1. С. 142-144.
21. Грабовська О.О. Доказування у цивільному процесі України: проблеми теорії і практики: монографія. К.: Юрінком Інтер, 2017. 504 с.
22. Гусаров К,В. Попов О.І. Визнання факту народження або смерті на тимчасово окупованій території України за правилами окремого провадження. *Вісник Національної Академії правових наук України*. 2020. № 4. С. 161-171
23. Дрішлюк А.І. Деякі новели цивільного процесуального законодавства України: на шляху впровадження. *Новели Цивільного процесуального кодексу України*: матеріали круглого столу. (Одеса, 26 березня 2018 р.). Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.». Одеса: Фенікс, 2018. С. 27-31.
24. Дрогозюк К.Б. Процесуально-правовий характер рішень Європейського суду з прав людини в доказуванні в цивільному процесі України. *Науковий збірник Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2016. №2. С. 58-63.
25. Дяченко С.В., Єршоменко Д.О. Проблеми розгляду судами справ про позбавлення батьківських прав. *Нове українське право*. 2021. №3. С. 41-48.
26. Дяченко С.В., Колокольна Н.С. Запровадження медіації для вирішення сімейних спорів у цивільному судочинстві України: судова практика. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2020. № 2. С.118–121
27. Желепа О. В., Мившук В.М. Узагальнення практики застосування судами законодавства, що регулює захист права власності на тимчасово окупованій території України, на території проведення АТО та у зв'язку з проведенням АТО: проблемні питання. *Судова апеляція*. 2017. № 1. С. 130-143
28. Заборовський В.В. Деякі проблемні питання механізму страхування цивільно-правової відповідальності адвоката. *Державотворчі процеси в Україні: реалії сьогодення*: тези доповідей за матеріалами ІІ Всеукраїнської науково-практичної конференції (м. Луцьк, 23-24 квітня 2021 року). Луцьк: ІВВ Луцький НТУ, 2021. С. 121-124.
29. Заборовський В.В. Доцільність запровадження інституту страхування цивільно-правової відповідальності адвоката через призму необхідності відстоювання інтересів його клієнта. *Правові, економічні та соціокультурні засади регулювання суспільних відносин: сучасні реалії*

- та виклики часу: збірник матеріалів III Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 7-8 грудня 2021 р.). Полтава: ПЕП, 2022. С. 28-30.
30. Заборовський В.В., Манзюк В.В. Страхування цивільно-правової відповідальності адвоката: позиції проти запровадження даного інституту. *Problems and tasks of modern science and practice: abstracts of IX International Science Conference (Bordeaux (France), November, 15-17, 2021)*, 2021. P. 180-182.
31. Заборовський В.В. Професійні помилки адвоката як елемент механізму страхування його цивільно-правової відповідальності. *Розвиток адвокатури України в умовах реформування системи правосуддя: матеріали круглого столу* (м. Київ, 15 грудня 2021 р.). Київ: «Компанія ВАІТЕ», 2021. С. 28-31.
32. Заборовський В.В., Манзюк В.В., Стойка А.В. Забезпечувальні заходи в системі гарантування права на справедливий суд. *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право*. 2021. Вип. 66. С. 251-256.
33. Заборовський В.В., Стойка А.В. Деякі проблемні питання реалізації положень про видачу та продовження обмежувального припису в цивільному судочинстві України. *Закарпатські правові читання: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції* (м. Ужгород, 11-13 квітня 2019 р.): у 2-х т. Ужгород: ТОВ «РІК-У», 2019. Т. 2. С. 388-394.
34. Заборовський В.В., Стойка А.В. Правовий пуризм та формалізм у праві в світлі реформування процесуального законодавства України. *Актуальні проблеми судового права: матеріали міжнар. конф., присвяч. 70-річчю з дня народж. проф. І.Є. Марочкіна* (м. Харків, 31 травня 2019 р.). Харків: Право, 2019. С. 68-72.
35. Загоруй Л. М. Відшкодування моральної шкоди, завданої незаконними рішенням, діями (бездіяльністю) суду (суддів). *Вісник Луганського державного університету внутрішніх справ імені Е. О. Дідоренка*. 2020. Вип. 2. С. 195-204.
36. Зіньова О. С. Застосування принципу змагальності в процесі доказування згідно цивільного процесуального законодавства України. Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні: матеріали V Міжнар. наук.-практ. конф. : Чернівці, 29 жовт. 2021 р. Чернівці, 2021. С. 210-211
37. Ізарова І. О. Теоретичні засади цивільного процесу Європейського Союзу. *Монографія*. К.: ВД «Дакор», 2015. 335 с.
38. Ізарова І. О. Модельні правила європейського цивільного процесу ELI-Unidroit. *Вісник Київського національного університету імені Тараса Шевченка. Юридичні науки*. 2021. № 2 (117). С. 24-29.
39. Ізарова І. О. Спільні стандарти цивільного процесу в ес: загальна характеристика та перспективи реалізації. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2018. Том 1. С. 55-61.
40. Кашперський Р. Докази в справах окремого провадження. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 3. С. 26-29.
41. Короєд С. О., Прут Ю.А. Реалізація превентивного способу захисту права власності в цивільному судочинстві. *Судова апеляція*. 2017. № 1. С. 92-98
42. Короєд С.О. Визначення судом походження дитини при встановленні факту її народження на тимчасово окупованій території: проблеми теорії і практики цивільного судочинства. *Держава і право* : Зб. науков. праць. 2021/1. № 1(89). С. 103-119
43. Короєд С.О. Новий Цивільний процесуальний кодекс України: швидкий судовий розгляд чи ефективний захист прав громадян? *Судова апеляція*. 2017. № 4. С. 56-64.
44. Короєд С.О. Принцип пропорційності як нова засада цивільного судочинства за проектом нової редакції ЦПК України. *Держава і право. Сер. Юридичні і політичні науки*. 2017. Вип. 76. С. 115-125.
45. Костяшкін І.О. Причинно-наслідковий зв'язок між шкодою та діяльністю особи, пов'язаною із транспортним засобом, як умова виникнення забор'язань. *Університетські наукові записки. Право. Економіка. Управління*. 2018. Вип. 2 (66). С.44-58.
46. Коханська М. Принципи цивільного судочинства, які забезпечують своєчасність судового захисту. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 9. С. 12-18.

47. Крайнікова О. Відшкодування шкоди, завданої громадянинуві незаконними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування та прокуратури. *Вісник Національної академії прокуратури України*. 2017. № 3. С. 100-105.
48. Кройтор В.А. Теоретико-методологічні основи формування та функціонування системи принципів цивільного судочинства: автореф. дис д-ра юрид. наук: 12.00.03. Харків, 2021. 40с.
49. Кройтор В. А., Сліпченко О. І. Розподіл обов'язків з доказування в справах про відшкодування моральної (немайнової) шкоди. Аналітично-порівняльне правознавство, 2023. № 1. С. 171-179.
50. Кройтор В. А. Процесуальні особливості відкриття провадження у цивільних справах у масових (групових) та похідних позовах. Матеріали ХХІІ наук.-практ. конфер., присвяченої 102-й річниці з дня народження д.ю.н., проф. В. П. Маслової (Харків, 9 лютого 2024 року). Х.: Екус, 2024. С. 177-181.
51. Кундік Р.І Реалізація принципу верховенства права в процесуальному законодавстві. *Сучасні виклики та актуальні проблеми судової реформи в Україні*: матеріали Міжнародної наукової конференції(Чернівці, 26-27 жовтня 2017 р.). Чернівці: технодрук, 2017. С.138-139.
52. Луспенік Д. Верховенство права – «новий» старий принцип цивільного судочинства: співвідношення із принципом законності. *Право України*. 2017. № 8. С. 9-20.
53. Мельник В. Особливості захисту трудових прав окремих категорій працівників у судовому порядку. *Підприємництво, господарство і право* 2020. № 2. С. 155-159.
54. Мельник Я. Онтологічний дискурс цивільного судочинства в аспекті граней конфліктного права. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 9. С. 279-287.
55. Никончук Н. С., Коробцова Н.В. Відшкодування моральної шкоди у договірних зобов'язаннях: аналіз правозастосовної практики. *Молодий вчений*. 2021. № 4(1). С. 102-105
56. Німак М.О. Порушення в суді справ за заявою про встановлення факту проживання однією сім'єю чоловіка та жінки без шлюбу. *Вісн. Нац. ун-ту "Львів. політехніка"* 2016. № 845. С. 291-301.
57. Новіков Д.В. Гарантії захисту права власності у практиці Європейського суду з прав людини. *Європейські перспективи*. 2016. Вип. 2. С. 92–98.
58. Новосад А. С., Положай К. І. Процесуальний порядок позбавлення батьківських прав. *Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції*. 2017. №6. С. 67-69.
59. Овчаренко О. Принцип верховенства права у цивільному судочинстві: погляд адвоката. *Право України*. 2021. № 11. С.209-233.
60. Олійник А. Докази та предмет доказування у справах про надання фізичним особам психіатричної допомоги в примусовому порядку. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 4. С. 58-63.
61. Потапенко А. В. Визначення судом ефективного способу захисту приватного права та інтересу, який не суперечить закону: автореф. дис. ... д.філософ : 081 Право. 2021. 21с.
62. Пряженкова Н. О. До питання про віднесення справ про надання особі психіатричної допомоги в примусовому порядку до справ окремого провадження. *Юридична Україна*. 2020. № 7. С. 76-77.
63. Пряміцин В.Ю., Ланкін С.В. Захист трудових прав працівників у неформалізованих трудових відносинах. *Прикарпатський юридичний вісник*. 2019. Випуск 4(29) Том 1. С.84-88
64. Рогач О.Я. Особливості доказування та системи доказів у справах щодо встановлення фактів, що мають юридичне значення. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія : Право. 2015. Вип. 35(1.2). С. 24-28.
65. Сакара Н. Право на доступ до правосуддя у цивільних справах: правові позиції Європейського суду з прав людини та національний контекст. *Право України*. 2018. № 10. С. 64-86.
66. Самілик Л.О., Кіраль Г.Ю. Особливості стягнення аліментів на дитину у порядку наказного провадження. *Держава та регіони. Серія «Право»*. 2019. № 3. С. 73–78

67. Самілик Л.О., Кочура І.Ю. Порівняльно-правова характеристика наказного провадження за законодавством України та ЄС. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2017. №2. С. 38- 41
68. Санін Б. Докази у справах про встановлення фактів, що мають юридичне значення. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 11. С. 60-64
69. Семиполець В. В. Судовий розгляд справ про позбавлення батьківських прав за новим цивільним процесуальним кодексом України. *Двадцять четверті економіко-правові дискусії: матеріали міжнародної науково-практичної інтернет-конференції*. Львів, 2018. С. 93-96.
70. Сільченко С. Особливості розгляду трудових спорів з урахуванням змінених процесуальних норм. *Підприємництво, господарство і право*. №12 / 2018. С.148-152.
71. Скіченко А. Розгляд судом справ про усиновлення: порівняльний аналіз цивільного процесуального законодавства України та Франції. *Підприємництво, господарство і право*. 2021. № 2. С. 16-20.
72. Сліпенчук Н. А. Підстави та умови ефективного застосування вимоги про відшкодування збитків (майнової шкоди). *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право*. 2020. Вип. 62. С. 162-167.
73. Смірнова В. Окрема думка присяжних під час розгляду справ окремого провадження. *Підприємництво, господарство і право*. 2020/2. № 10. С. 314-319.
74. Сопілко І. М. Визначення юрисдикцій у спорах щодо захисту права власності. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2020. № 1С. 94-100.
75. Спасова К.І. Відшкодування моральної шкоди при порушенні немайнових прав у соціальних мережах: дис. канд. юрид. наук: 12.00.03. Одеса, 2021. 227 с.
76. Спесівцев Д. Ефективність способу судового захисту суб'єктивних цивільних прав на нерухоме майно. *Юрид. вісн.* 2020. № 4. С. 109–116. 89.
77. Спесівцев Д. Конститутивні та перетворювальні властивості рішення суду як правового засобу захисту суб'єктивних цивільних прав на нерухоме майно. *Юрид. вісн.* 2020. 16 № 3. С. 118–124.
78. Спесівцев Д. Проблеми визнання права власності на об'єкт нерухомого майна, що не прийнятий в експлуатацію, як судового способу захисту суб'єктивних цивільних прав та інтересів інвестора. *Слово Нац. школи суддів України*. 2020. № 3 (32). С. 94–102.
79. Стефанчук Р. Методика компенсації моральної шкоди: Unus Passus ad Creationem. *Право України*. 2019. № 1. С. 237-255.
80. Стоянова Т. А. Електронне наказне провадження: чому ні? *Інформаційні технології у судочинстві: матеріали Всеукр. наук.-практ. конф., яка проводиться в рамках тижня цивільного процесу*. 2017. С. 70-72.
81. Труфанова Ю. В., Голова В.М. Наказне провадження як спрощена форма розгляду цивільних справ. *Актуальні проблеми правознавства*. 2020. Вип. 2. С. 119-124
82. Тур О.Т. Особливості цивільно-правового захисту честі, гідності та ділової репутації публічних осіб. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. №9.
83. Угриновська, О., Піняшко М. Провадження у справах про встановлення факту народження або смерті особи на тимчасово окупованій території України. *Вісник Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Юридичні науки*. 2020. Вип. 4 (115). С. 50-59.
84. Цувіна Т. А. Реалізація принципу res iudicata у цивільному судочинстві: досвід зарубіжних держав. *Часопис Київського університету права*. 2020. № 1. С. 220—225
85. Цувіна Т. А. Спеціальні механізми забезпечення єдності судової практики в цивільному судочинстві: досвід зарубіжних держав. *Право і суспільство*. 2020. № 1. С. 170—180
86. Чванкін С. Особливості розгляду судом справ про усиновлення. *Юридичний вісник*. 2017. № 2. С. 79-84.
87. Черняк Ю. Визнання та виконання іноземних судових рішень із міжнародних сімейних спорів: світовий досвід уніфікації норм права та деякі питання судової практики. *Право України*. 2020. № 6. С. 189-205
88. Чурпіта Г. Новели окремого провадження. *Право України*. 2018. № 10. С. 147-159.

89. Чурпіта Г.В. Деякі аспекти судового захисту сімейних прав та інтерсів. *Вісник Національної Академії правових наук України*. 2020. № 1. С. 71-83.
90. Шабалін А. Деякі питання доказування у спрощеному цивільному провадженні (наказне провадження). *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2018. № 1. С. 43-53.
91. Шигапова Е. Аспекти відшкодування моральної шкоди в практиці Європейського Суду з прав людини. *Підприємництво, господарство і право*. 2018. № 12. С. 104-108
92. Шигапова Е. Відшкодування моральної шкоди в Україні з урахуванням європейського досвіду. *Підприємництво, господарство і право*. 2019. № 5. С. 83-87
93. Шкабаро В.М., Тодорошко Т.А., Біла А.В. Докази та доказування у справах про захист ділової репутації в мережі Інтернет: вітчизняний і зарубіжний досвід *Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Право* . 2021. Том 65. С. 141-145.
94. Шкорупеев Д. А. Особливості формування предмета доказування у справах про стягнення аліментів на утримання дитини. *Підприємництво, господарство і право*. 2020. № 9. С.71-74
95. Штефан О.О. Окремі питання вирішення трудових спорів у порядку цивільного судочинства. *Юридичний науковий електронний журнал*. 2019. № 2. С. 80–83.
96. Шумило М. М. Квазірегуляторна роль правових висновків Верховного Суду на прикладі справи про відшкодування моральної шкоди у сімейному спорі. *Наукові записки НаУКМА. Юридичні науки*. 2021. Т. 7. С. 79-86.
97. Шумило М. Юрисдикція суду щодо спорів у сфері праці: практика Великої Палати Верховного Суду. URL: <https://sud.ua/ru/news/blog/172146-yurisdiktsiya-sudu-schodo-sporiv-u-sferi-pratsi-praktika-velikoyi-palati-verkhovnoho-sudu>
98. Шуст Н. Б., Зінченко М.М. Особливості відшкодування шкоди, завданої транспортними засобами. *Юридичний вісник. Повітряне і космічне право*. 2020. № 2. С. 151-156.
99. Щодо процесуального порядку реалізації права особи на відшкодування шкоди, завданої громадянину не законними діями органів, що здійснюють оперативно-розшукову діяльність, органів досудового розслідування, прокуратури і суду. *Право України*. 2018. № 8. С. 208-213.
100. Якименко О. О. Майно подружжя: судові спори. Вінниця: ТОВ «Консоль», 2018. 616 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

http://portal.rada.gov.ua	Офіційний веб-сайт Верховної Ради України
http://kmu.gov.ua	Офіційний веб-сайт Кабінету Міністрів України
http://www.osvita.org.ua/	Освітній портал
http://court.gov.ua	Офіційний веб-сайт судової влади України
https://supreme.court.gov.ua	Офіційний веб-сайт Верховного Суду
http://www.ccu.gov.ua/	Офіційний веб-сайт Конституційного Суду України
http://www.vru.gov.ua	Офіційний веб-сайт Вищої ради правосуддя
http://reyestr.court.gov.ua	Єдиний державний реєстр судових рішень